Završni ispit iz Baza podataka (35 bodova)

8. lipnja 2020.

U bazi podataka se evidentiraju podatci o borbama/dvobojima timova igrača (*igrac*, *tim*, *igracTim*) u nekoj od tematskih igara (*igra*). Igre se, zbog različitih zahtjeva za opremom, igraju u jednoj od arena (*arena*). Svaka igra može biti sadržana u više paketa (*paket*), a ovisno o predviđenom trajanju igre (*paket.trajanje*, tip INTERVAL), definirane su cijene paketa po igraču (*paket.cijena*). Osnivač tima (*tim.idOsnivac*) je uvijek član tima (*igracTim*) kojeg je osnovao, a igrač može biti i član i osnivač više timova. Relacija *borba* sadrži podatke o odigranim, planiranim i borbama koje su u tijeku: početak rezerviranog termina za borbu, vrijeme završetka borbe (NULL ako borba nije završila ili kraj nije poznat); igra i predviđeno trajanje (identificiraju paket), te timovi koji sudjeluju i pobjednik ako je poznat. Pobjednik je, naravno, jedan od timova koji su sudjelovali u dvoboju ili nepoznat (NULL) ako borba nije završila ili je iz nekog razloga neevidentiran.

U bazi podataka postoje mehanizmi koji osiguravaju konzistentnost podataka u tablici **borba** (igrač ne igra u isto vrijeme u dva tima, istovremeno u istoj areni se ne odvija više borbi i slično) i o tome ne treba brinuti.

Primarni ključevi relacija su podcrtani.

Slika 1 je ilustrativan prikaz mogućih n-torki u bazi podataka. Prikazane n-torke ne moraju odgovarati u potpunosti podatcima u bazi.

igrac					tim								igracTim	1
idlgrac	ime	prezime	datRod	jenja	<u>idTim</u>	nazivTim	)	dat	VrOsr	nutak	idOsniv	ac	<u>idlgrac</u>	idTim
1	Christian	Reeves	30.03.	977	1	Titanmaya		3.12.2	018 1	5:15:34	1		1	1
2	Lleyton	Pugh	28.06.	998	2	James Names	3	8.2.20	018 12	2:23:00	3		2	1
3	Tahmina	Preece	14.12.	965	3	Vileman				5:00:00	3		3	2
					4	A Dozendusti				0:02:03	2		4	2
rena				ig	ra						paket			
dArena	naz	ivArena		idle	<u>ıra</u> ı	nazivlgra		idArena	9		idlgra	tra	ajanje	cijena
1	Primrose	View Arer	na	1	Domir	nation		1			1	00	:30:00	100
2	Lakes	ide Arena		2		match		1			1	01	:00:00	150
3	Tony	's Arena		3		Royale		2			1	02	:00:00	250
				4		obyl Stalker		3			2	01	:00:00	170
	•		_	5	Zomb	ie Biohazard		2			2	02	:00:00	230
					.						3	02	:00:00	200
											4	01	:00:00	160
											5	01	:30:00	180
borba	1													
idBorb	a	pocetakTe	ermin		zavrse	takBorba	id	llgra	traja	anie	idTim1	idTim	2 idT	imPobjeda
1	12	.04.2019 1	4.00.00			19 15:50:00		3	02:0	-	1	2		1
4	_	.03.2020 1		_		20 18:25:00		1	00:3		1	3		3
5		.04.2020 1		_		20 16:20:00		3	02:3		3	4		3
6		.04.2020 1		-		20 12:30:00		1	00:3	· · · ·	1	3		3
7		.04.2020 1		-		20 12:45:00		4	01:0	· · · ·	1	3		1
16		.04.2020 1				ULL		3	02:0	· · · ·	2	4		NULL
				$\overline{}$										

1.1 (5 bodova)

Ispisati šifre i nazive timova koji su ukupno potrošili ponedjeljkom više nego što su ukupno potrošili bilo kojim drugim danom u tjednu. Pored šifre i naziva tima ispisati i ukupan iznos (zaokružen na dvije decimale) kojeg je pojedini tim potrošio na (završene) borbe odigrane ponedjeljkom.

Npr. tim naziva *Riot of the Purple Map* je ukupno do sada potrošio 19000.00 na igre nedjeljom, 43125.00 na igre ponedjeljkom, 23875.00 na igre srijedom i 25000.00 na igre četvrtkom pa je *Riot of the Purple Map* jedan od timova koji su ukupno potrošili ponedjeljkom više nego bilo kojim drugim danom u tjednu. Kojeg dana u tjednu je tim potrošio neki iznos na borbu odredite prema datumu početka borbe. Zapise poredati prema potrošenom iznosu silazno pa po nazivu tima uzlazno.

Primjer ispisa:

,	•	
idTim	nazivTim	uklznos
121	Riot of the Purple Map	43125.00
105	Shoes for the Rappers	41000.00
118	Limp Map	35750.00

Riešenie:

```
SELECT tim.idTim, tim.nazivTim, ROUND(SUM(cijena), 2) ukIznos
  FROM tim
  NATURAL JOIN igracTim
  JOIN borba ON (idTim1 = idTim OR idTim2 = idTim)
  NATURAL JOIN paket
  WHERE zavrsetakBorba IS NOT NULL
  AND EXTRACT (DOW FROM pocetakTermin) = 1 --ponedjeljkom
  GROUP BY tim.idTim, tim.nazivTim
  HAVING SUM(cijena) >
            ALL (SELECT SUM(cijena)
                   FROM tim tim2
                   NATURAL JOIN igracTim
                   JOIN borba ON (idTim1 = tim2.idTim OR idTim2 = tim2.idTim)
                   NATURAL JOIN paket
                 WHERE zavrsetakBorba IS NOT NULL
                 AND tim2.idTim = tim.idTim
                 AND EXTRACT(DOW FROM pocetakTermin) <> 1
                 GROUP BY EXTRACT (DOW FROM pocetakTermin))
ORDER BY ROUND (SUM (cijena), 2) DESC, nazivTim;
```

1.2 (5 bodova)

Ispisati šifre i nazive igara na koje se ukupno potrošilo srijedom više nego se ukupno potrošilo ostalim danima u tjednu. Pored šifre i naziva igre ispisati i ukupan iznos (zaokružen na dvije decimale) koji je potrošen na (završene) borbe te igre odigrane srijedom.

Npr. na igru naziva *Action and Victory* se ukupno do sada potrošilo 103675.00 nedjeljom, 122200.00 ponedjeljkom, 154700.00 srijedom i 152100.00 četvrtkom pa je *Action and Victory* jedna od igara na koje se ukupno potrošilo srijedom više nego bilo kojim drugim danom u tjednu.

Kojeg dana u tjednu se na igru potrošio neki iznos na borbu odredite prema datumu početka borbe. Zapise poredati prema potrošenom iznosu silazno pa po nazivu igre uzlazno.

Primier ispisa:

idlgra	nazivlgra	uklznos
16	Action and Victory	154700.00
17	Blockfight	84875.00
33	Raid of Campaigns	64500.00

```
SELECT il.idIgra, il.nazivIgra, ROUND(SUM(cijena), 2) ukIznos
  FROM tim
  NATURAL JOIN igracTim
  JOIN borba ON (idTim1 = idTim OR idTim2 = idTim)
  NATURAL JOIN paket
  NATURAL JOIN igra AS i1
  WHERE zavrsetakBorba IS NOT NULL
  AND EXTRACT (DOW FROM pocetakTermin) = 3 --srijedom
  GROUP BY il.idIgra, il.nazivIgra
  HAVING SUM(cijena) >
            ALL (SELECT SUM(cijena)
                        FROM tim
                             NATURAL JOIN igracTim
                             JOIN borba ON (idTim1 = idTim OR idTim2 = idTim)
                             NATURAL JOIN paket
                             NATURAL JOIN igra AS i2
                        WHERE zavrsetakBorba IS NOT NULL
                        AND i2.idIgra=i1.idIgra
                        AND EXTRACT (DOW FROM pocetakTermin) <> 3 --osim srijedom
                 GROUP BY EXTRACT (DOW FROM pocetakTermin))
ORDER BY ROUND(SUM(cijena), 2) DESC, i1.nazivIgra;
```

1.3 (5 bodova)

Ispisati šifre i nazive arena na koje se ukupno potrošilo četvrtkom više nego se ukupno potrošilo ostalim danima u tjednu. Pored šifre i naziva arene ispisati i ukupan iznos (zaokružen na dvije decimale) koji je potrošen na (završene) borbe u toj areni odigrane četvrtkom.

Npr. na arenu naziva *Snowy Arena* se ukupno do sada potrošilo 358800.00 nedjeljom, 302325.00 ponedjeljkom, 342175.00 srijedom i 365600.00 četvrtkom pa je *Snowy Arena* jedna od igara na koje se ukupno potrošilo četvrtkom više nego bilo kojim drugim danom u tjednu.

Kojeg dana u tjednu se na arenu potrošio neki iznos na borbu odredite prema datumu početka borbe. Zapise poredati prema potrošenom iznosu silazno pa po nazivu arene uzlazno.

Primjer ispisa:

idArena	nazivArena	uklznos
4	Snowy Arena	365600.00
2	Lakeside Arena	321800.00
11	Lake View Arena	245925.00

```
SELECT al.idArena, al.nazivArena, ROUND(SUM(cijena), 2) ukIznos
  FROM tim
  NATURAL JOIN igracTim
  JOIN borba ON (idTim1 = idTim OR idTim2 = idTim)
  NATURAL JOIN paket
  NATURAL JOIN igra
  NATURAL JOIN arena AS a1
  WHERE zavrsetakBorba IS NOT NULL
  AND EXTRACT (DOW FROM pocetakTermin) = 4 --četvrtkom
  GROUP BY al.idArena, al.nazivArena
  HAVING SUM(cijena) >
            ALL (SELECT SUM(cijena)
                       FROM tim
                             NATURAL JOIN igracTim
                              JOIN borba ON (idTim1 = idTim OR idTim2 = idTim)
                             NATURAL JOIN paket
                             NATURAL JOIN igra
                             NATURAL JOIN arena AS a2
                        WHERE zavrsetakBorba IS NOT NULL
                        AND a2.idArena=a1.idArena
                        AND EXTRACT (DOW FROM pocetakTermin) <> 4 --osim četvrtkom
                 GROUP BY EXTRACT (DOW FROM pocetakTermin))
ORDER BY ROUND (SUM (cijena), 2) DESC, al.nazivArena;
```

1.4 (5 bodova)

Za svaki tim koji je sudjelovao u (završenim) borbama ispisati šifru, naziv i redni broj dana u tjednu (0-nedjelja, 1-ponedjeljak, itd.) u kojem je tim ukupno potrošio više nego što je ukupno potrošio bilo kojim drugim danom u tjednu. Pored navedenih podataka, ispisati i ukupan iznos (zaokružen na dvije decimale) koji je potrošen na (završene) borbe tog tima odigrane tog rednog broja dana u tjednu.

Npr. tim naziva *Saving Charlie* je ukupno do sada potrošio 31375.00 na igre nedjeljom, 17875.00 na igre ponedjeljkom, 46125.00 na igre srijedom i 26750.00 na igre četvrtkom. Tim *Saving Charlie* je potrošio više srijedom (redni broj dana u tjednu je 3) više nego bilo kojim drugim danom u tjednu. Kojeg dana u tjednu je tim potrošio neki iznos na borbu odredite prema datumu početka borbe. Zapise poredati prema potrošenom iznosu silazno pa po nazivu tima uzlazno.

Primjer ispisa:

	•		
idTim	nazivTim	danUTjednu	uklznos
106	Saving Charlie	3	46125.00
115	Deaf Lions	0	45625.00
90	Les Bananas	0	44875.00

```
SELECT tim.idTim, tim.nazivTim, EXTRACT(DOW FROM pocetakTermin) AS danUTjednu,
ROUND(SUM(cijena), 2) ukIznos
  FROM tim
  NATURAL JOIN igracTim
  JOIN borba ON (idTim1 = idTim OR idTim2 = idTim)
  NATURAL JOIN paket
  WHERE zavrsetakBorba IS NOT NULL
  GROUP BY tim.idTim, tim.nazivTim, EXTRACT(DOW FROM pocetakTermin)
  HAVING SUM(cijena) >=
            ALL (SELECT SUM(cijena)
                   FROM tim tim2
                   NATURAL JOIN igracTim
                   JOIN borba ON (idTim1 = tim2.idTim OR idTim2 = tim2.idTim)
                  NATURAL JOIN paket
                 WHERE zavrsetakBorba IS NOT NULL
                 AND tim2.idTim = tim.idTim
                 GROUP BY EXTRACT(DOW FROM pocetakTermin))
  ORDER BY ROUND (SUM (cijena), 2) DESC, nazivTim;
```

2.1 (5 bodova)

U određenim arenama smiju igrati samo timovi koji su na dan početka borbe sastavljeni isključivo od punoljetnih igrača - starih 18 i više godina. Napisati niz SQL naredbi za kreiranje svih potrebnih objekata kojima će se pri unosu n-torke u relaciju **borba** spriječiti **upis** n-torke u areni s nazivom '*Apple Corner Arena*' ako jedan od timova na dan početka borbe ima maloljetnih igrača.

Pri narušavanju opisanog ograničenja korisniku javiti sljedeću grešku: 'Pogreška: Jedan od timova (<tim1>, <tim2>) ima maloljetnih igrača'.

Umjesto <tim1> i <tim2> potrebno je ispisati šifre timova koji sudjeluju u borbi.

U svim ostalim slučajevima n-torka mora biti uspješno upisana u tablicu borba.

Održavanje konzistentnosti navedenog pravila pri obavljanju ostalih operacija u relacijama **borba, igracTim i igrac** nije potrebno implementirati.

```
CREATE FUNCTION chkStarost() RETURNS TRIGGER AS
$$
   BEGIN
      IF((SELECT nazivArena
            FROM igra
            NATURAL JOIN arena
           WHERE idIgra = NEW.idIgra) = 'Apple Corner Arena') THEN
         IF((SELECT COUNT(*)
               FROM igrac
               NATURAL JOIN igracTim
              WHERE (idtim = NEW.idTim1 OR idTim = NEW.idTim2)
                AND (datRodjenja + '18 year'::INTERVAL
                        > NEW.pocetakTermin::DATE)) >0 ) THEN
            RAISE EXCEPTION
                   'Pogreška: Jedan od timova (%, %) ima maloljetnih
igrača',
                    NEW.idtim1, NEW.idtim2;
         END IF;
      END IF;
      RETURN NEW;
$$ language plpgsql;
CREATE TRIGGER insBorba
BEFORE INSERT ON borba
FOR EACH ROW EXECUTE FUNCTION chkStarost();
```

2.2 (5 bodova)

Arena 'Frosty Corner Arena' rezervirana je samo za najstarije/najvjernije timove, koji su osnovani barem 4 godine prije datuma početka borbe. Napisati niz SQL naredbi za kreiranje svih potrebnih objekata kojima će se pri unosu n-torke u relaciju **borba** spriječiti **upis** n-torke u areni s nazivom 'Frosty Corner Arena' ako jedan od timova u trenutku početka borbe nije osnovan prije barem 4 godine.

Pri narušavanju opisanog ograničenja korisniku javiti sljedeću grešku: 'Pogreška: Jedan od timova (<tim1>, <tim2>) nije osnovan prije barem 4 godine'.

Umjesto <tim1> i <tim2> potrebno je ispisati šifre timova koji sudjeluju u borbi.

U svim ostalim slučajevima n-torka mora biti uspješno upisana u tablicu **borba**.

Održavanje konzistentnosti navedenog pravila pri obavljanju ostalih operacija u relacijama *borba i tim* nije potrebno implementirati.

```
create function chkOsnutakTima() returns trigger as $$
begin
     if((select nazivarena
           from igra natural join arena
           where idigra=new.idigra)='Frosty Corner Arena') then
           if((select count(*)
                from tim
                where (idtim=new.idtim1 or idtim=new.idtim2)
                and datVrOsnutak + '4 year'::INTERVAL >
new.pocetakTermin::DATE) > 0) then
                raise exception 'Pogreška: Jedan od timova (%, %) nije
osnovan prije barem 4 godine',
                     new.idtim1, new.idtim2;
           end if;
     end if;
     return new;
end;
$$ language plpgsql;
create trigger insBorba2
before insert on borba
for each row execute function chkOsnutakTima();
```

2.3 (5 bodova)

Arena 'Snowy Arena' ima opreme samo za 7 igrača. Napisati niz SQL naredbi za kreiranje svih potrebnih objekata kojima će se pri unosu n-torke u relaciju **borba** spriječiti **upis** n-torke u areni s nazivom 'Snowy Arena' ako oba tima ukupno imaju više od 7 igrača.

Pri narušavanju opisanog ograničenja korisniku javiti sljedeću grešku: 'Pogreška: Timovi (<tim1>, <tim2>) ukupno imaju više od 7 igrača'.

Umjesto <tim1> i <tim2> potrebno je ispisati šifre timova koji sudjeluju u borbi.

U svim ostalim slučajevima n-torka mora biti uspješno upisana u tablicu borba.

Održavanje konzistentnosti navedenog pravila pri obavljanju ostalih operacija u relacijama **borba i igracTim** nije potrebno implementirati.

```
create function chkUkIgraca() returns trigger as $$
begin
     if((select nazivarena
           from igra natural join arena
           where idigra=new.idigra)='Snowy Arena') then
           if((select count(*)
                from igractim
                where (idtim=new.idtim1 or idtim=new.idtim2)) > 7) then
                raise exception 'Pogreška: Timovi (%, %) ukupno imaju više
od 7 igrača', new.idtim1, new.idtim2;
          end if;
     end if;
     return new;
end;
$$ language plpgsql;
create trigger insBorba3
before insert on borba
for each row execute function chkUkIgraca();
```

2.4 (5 bodova)

Arena s nazivom 'Lakeside Arena' se koristi za igre koje zahtijevaju posebnu sigurnosnu opremu za maloljetne igrače. Međutim, u areni postoji sigurnosna oprema samo za 2 igrača. Napisati niz SQL naredbi za kreiranje svih potrebnih objekata kojima će se pri unosu n-torke u relaciju *borba* spriječiti **upis** n-torke za arenu s nazivom '*Lakeside Arena*' ako među članovima oba tima na dan početka borbe ima više od 2 maloljetnika – člana mlađa od 18 godina na dan početka borbe.

Pri narušavanju opisanog ograničenja korisniku javiti sljedeću grešku: 'Pogreška: Timovi (<tim1>, <tim2>) zajedno imaju više od 2 maloljetna igrača.

Umjesto <tim1> i <tim2> potrebno je ispisati šifre timova koji sudjeluju u borbi.

U svim ostalim slučajevima n-torka mora biti uspješno upisana u tablicu **borba**.

Održavanje konzistentnosti navedenog pravila pri obavljanju ostalih operacija u relacijama **borba, igracTim i igrac** nije potrebno implementirati.

```
CREATE FUNCTION chkUkBrMaloljetnika() RETURNS TRIGGER as $$
BEGIN
   IF((SELECT nazivArena
         FROM igra NATURAL JOIN arena
        WHERE idigra = NEW.idigra)='Lakeside Arena') THEN
      IF((SELECT COUNT(*)
            FROM igrac
            NATURAL JOIN igracTim
            WHERE (idtim = NEW.idTim1 OR idTim = NEW.idTim2)
              AND (datRodjenja + '18 year'::INTERVAL
                        > NEW.pocetakTermin::DATE)) >2 ) THEN
                RAISE EXCEPTION 'Pogreška: Timovi (%, %) zajedno imaju više
od 2 maloljetna igrača.', new.idtim1, new.idtim2;
          END IF;
     END IF;
     RETURN NEW;
END;
$$ language plpgsql;
CREATE TRIGGER insBorba4
BEFORE INSERT ON borba
FOR EACH ROW EXECUTE FUNCTION chkUkBrMaloljetnika ();
```

3.1 (5 bodova)

Pretpostavite da je relacijska shema relacije *igrac* izmijenjena dodavanjem atributa *korlme* čija je vrijednost jednaka korisničkom imenu korisnika koji uspostavlja sjednicu:

idlgrac	ime	prezime	datRodjenja	korlme
1	Jaydan	Atkins	28.11.2010	jatkins
		•••	•••	

Administrator baze podataka je nakon kreiranja baze podataka i relacija u shemi *public* obavio sljedeće SQL naredbe:

```
REVOKE CONNECT ON DATABASE tagfight FROM public; REVOKE ALL ON SCHEMA public FROM public;
```

Napisati SQL naredbe kojima će administrator sustava korisniku *jatkins*, osnivaču nekih timova, dodijeliti ovlasti za:

- uspostavu korisničke sjednice (lozinku postaviti na jatkinsPwd),
- spajanje na bazu tagfight,
- pristup objektima sadržanima u shemi public,
- pregled podataka o svim timovima i svim igračima,
- pregled, dodavanje i brisanje članova tima čiji je on osnivač.

Kreirajte sve objekte potrebne za dodjelu opisanih ovlasti korisniku jatkins.

```
CREATE USER jatkins WITH PASSWORD 'jatkinsPwd';
GRANT CONNECT ON DATABASE tagfight TO jatkins;
GRANT USAGE ON SCHEMA public TO jatkins;
GRANT SELECT ON public.igrac TO jatkins;
GRANT SELECT ON public.tim TO jatkins;

CREATE VIEW igracTimJaOsnivac AS
SELECT *
FROM igracTim
WHERE idTim IN (SELECT idTim
FROM tim
JOIN igrac on igrac.idIgrac=idosnivac
WHERE korIme = SESSION_USER)
WITH CHECK OPTION;

GRANT SELECT, INSERT, DELETE ON public.igracTimJaOsnivac TO jatkins;
```

3.2 (5 bodova)

Pretpostavite da je relacijska shema relacije *igrac* izmijenjena dodavanjem atributa *korlme* čija je vrijednost jednaka korisničkom imenu korisnika koji uspostavlja sjednicu:

idlgrac	ime	prezime	datRodjenja	korlme
1	Jaydan	Atkins	28.11.2010	jatkins

Administrator baze podataka je nakon kreiranja baze podataka i relacija u shemi *public* obavio sljedeće SQL naredbe:

```
REVOKE CONNECT ON DATABASE tagfight FROM public; REVOKE ALL ON SCHEMA public FROM public;
```

Napisati SQL naredbe kojima će administrator sustava korisniku *jatkins*, osnivaču nekih timova, dodijeliti ovlasti za:

- uspostavu korisničke sjednice (lozinku postaviti na jatkinsPwd),
- spajanje na bazu tagfight,
- pristup objektima sadržanima u shemi public,
- pregled podataka o svim timovima i svim igračima,
- pregled, dodavanje i brisanje vlastitog članstva u timovima.

Kreirajte sve objekte potrebne za dodjelu opisanih ovlasti korisniku jatkins.

```
CREATE USER jatkins WITH PASSWORD 'jatkinsPwd';
GRANT CONNECT ON DATABASE tagfight TO jatkins;
GRANT USAGE ON SCHEMA public TO jatkins;
GRANT SELECT ON public.igrac TO jatkins;
GRANT SELECT ON public.tim TO jatkins;

CREATE VIEW MojiTimoviJaClan as
SELECT * FROM igracTim
WHERE EXISTS (SELECT idIgrac
FROM igrac
WHERE idIgrac=igracTim.idIgrac
AND korime = SESSION_USER)

WITH CHECK OPTION;

GRANT SELECT, INSERT, DELETE ON public.MojiTimoviJaClan to jatkins;
```

3.3 (5 bodova)

Pretpostavite da je relacijska shema relacije *igrac* izmijenjena dodavanjem atributa *korlme* čija je vrijednost jednaka korisničkom imenu korisnika koji uspostavlja sjednicu:

idlgrac	ime	prezime	datRodjenja	korlme
1	Jaydan	Atkins	28.11.2010	jatkins

Administrator baze podataka je nakon kreiranja baze podataka i relacija u shemi *public* obavio sljedeće SQL naredbe:

```
REVOKE CONNECT ON DATABASE tagfight FROM public; REVOKE ALL ON SCHEMA public FROM public;
```

Napisati SQL naredbe kojima će administrator sustava korisniku *jatkins*, osnivaču nekih timova, dodijeliti ovlasti za:

- uspostavu korisničke sjednice (lozinku postaviti na jatkinsPwd),
- spajanje na bazu tagfight,
- pristup objektima sadržanima u shemi public,
- pregled podataka o svim timovima i svim igračima,
- pregled i izmjenu podataka o borbama koje nisu završile za timove kojima je on osnivač.

Kreirajte sve objekte potrebne za dodjelu opisanih ovlasti korisniku jatkins.

```
CREATE USER jatkins WITH PASSWORD 'jatkinsPwd';
GRANT CONNECT ON DATABASE tagfight TO jatkins;
GRANT USAGE ON SCHEMA public TO jatkins;
GRANT SELECT ON public.igrac TO jatkins;
GRANT SELECT ON public.tim TO jatkins;

CREATE VIEW BorbeTimovaJaOsnivac as
SELECT * FROM borba
WHERE zavrsetakBorba IS NULL
AND EXISTS (SELECT *
FROM tim
JOIN igrac ON idigrac=idosnivac
WHERE (borba.idtim1=tim.idtim or borba.idtim2=tim.idtim)
AND korime = SESSION_USER)

WITH CHECK OPTION;

GRANT SELECT, UPDATE ON public.BorbeTimovaJaOsnivac to jatkins;
```

3.4 (5 bodova)

Pretpostavite da je relacijska shema relacije *igrac* izmijenjena dodavanjem atributa *korlme* čija je vrijednost jednaka korisničkom imenu korisnika koji uspostavlja sjednicu:

idlgrac	ime	prezime	datRodjenja	korlme
1	Jaydan	Atkins	28.11.2010	jatkins
			•••	

Administrator baze podataka je nakon kreiranja baze podataka i relacija u shemi *public* obavio sljedeće SQL naredbe:

```
REVOKE CONNECT ON DATABASE tagfight FROM public; REVOKE ALL ON SCHEMA public FROM public;
```

Napisati SQL naredbe kojima će administrator sustava korisniku *jatkins*, osnivaču nekih timova, dodijeliti ovlasti za:

- uspostavu korisničke sjednice (lozinku postaviti na jatkinsPwd),
- spajanje na bazu tagfight,
- pristup objektima sadržanima u shemi public,
- pregled podataka o svim timovima i svim igračima,
- izmjenu i brisanje podataka o timovima kojima je on osnivač.

Kreirajte sve objekte potrebne za dodjelu opisanih ovlasti korisniku jatkins.

```
CREATE USER jatkins WITH PASSWORD 'jatkinsPwd';
GRANT CONNECT ON DATABASE tagfight TO jatkins;
GRANT USAGE ON SCHEMA public TO jatkins;
GRANT SELECT ON public.igrac TO jatkins;
GRANT SELECT ON public.tim TO jatkins;

CREATE VIEW TimoviJaOsnivac as
SELECT *
FROM tim
WHERE EXISTS (SELECT *
FROM igrac
WHERE idigrac = tim.idosnivac
AND korIme = SESSION_USER)

WITH CHECK OPTION;

GRANT UPDATE, DELETE ON public.TimoviJaOsnivac to jatkins;
```

4.1 (4 boda)

Nad bazom podataka u Postgres SUBP-a aktivne su tri sjednice u kojima se odvijaju transakcije A, B i C. Tablica desno prikazuje sadržaj relacije *paket* neposredno prije započinjanja naredbe {1}.

parci		
<u>idlgra</u>	<u>trajanje</u>	cijena
1	01:00:00	150
2	01:00:00	100

naket

Redni brojevi u vitičastim zagradama ukazuju na redoslijed izvršavanja naredbi.

	Transakcija A		Transakcija B		Transakcija C
{1}	BEGIN TRANSACTION;	{2}	BEGIN TRANSACTION;	{3}	BEGIN TRANSACTION; SET TRANSACTION ISOLATION LEVEL SERIALIZABLE;
{6} {7}	<pre>INSERT INTO paket VALUES(1,'30 minutes',100); COMMIT TRANSACTION;</pre>	{ 4 }	SELECT trajanje, cijena FROM paket WHERE idIgra = 1;	{5}	SELECT trajanje, cijena FROM paket WHERE idIgra = 1;
(,)	Solution interest in the solution in the solut	{8}	SELECT trajanje, cijena FROM paket WHERE idIgra = 1;	{9}	SELECT trajanje, cijena FROM paket WHERE idIgra = 1;
		{10}	<pre>INSERT INTO paket VALUES(1,'2 hours', 180);</pre>		
		{11}	SELECT trajanje, cijena FROM paket WHERE idIgra = 1;		SELECT trajanje, cijena FROM paket WHERE idIgra = 1; COMMIT TRANSACTION;
		{14}	COMMIT TRANSACTION;		

Pretpostavite da:

- u sustavu nema drugih aktivnih korisnika niti sjednica, osim navedenih triju
- su sve prethodne transakcije uspješno završile izvođenje
- a) Navedite rezultate SELECT naredbi pod {8}, {9}, {11} i {12}

Uz svaki od rezultata komentirajte je li se u transakciji dogodio neki od tipičnih problema istodobnog pristupa? Ako da, navedite naziv problema, koja n-torka/n-torke su ga uzrokovale i objasnite kako je došlo do problema.

b) Ako postoji razlika u rezultatima naredbi {8} i {9} objasnite zbog čega je do razlike došlo.

Rješenje:

a)

{8}				U transakciji B se pojavila sablasna n-torka: (1, 00:30:00, 10)
	<u>idlgra</u>	<u>trajanje</u>	cijena	Uzrok pojave sablasne n-torke je taj što se snimka transakcije kod
	1	00:30:00	100	pretpostavljene razine izolacije (READ COMMITTED) određuje na početku
	1	01:00:00	150	svake naredbe u transakciji, a u trenutku obavljanja naredbe 8, transakcija
				A je potvrđena i njeni efekti su vidljivi transakciji B
{9}	<u>idlgra</u>	<u>trajanje</u>	cijena	U transakciji C se nije pojavio nijedan tipični problem istodobnog pristupa.
	1	01:00:00	150	
{11}	<u>idlgra</u>	<u>trajanje</u>	cijena	U transakciji B je i dalje prisutna sablasna n-torka: (1, 00:30:00, 10)
	1	00:30:00	100	Objašnjenje jednako kao kod naredbe 8.
	1	01:00:00	150	espanije jeunake kao kea narease e.
	1	02:00:00	180	
{12}	<u>idlgra</u>	<u>trajanje</u>	cijena	U transakciji C se nije pojavio nijedan tipični problem istodobnog pristupa.
	1	01:00:00	150	

b)

Razlika postoji i posljedica je razlike u trenutku određivanja snimke transakcije za razine izolacije READ COMMITED transakcije B i SERIALIZABLE transakcije C.

Za READ COMMITED se snimka transakcije određuje na početku svake naredbe transakcije, a za SERIALIZABLE jednom na početku transakcije.

Zbog toga efekti potvrđene transakcije A, tj. INSERTirana ntorka (1, 00:30:00, 100) će biti vidljivi transakciji B pri izvršavanju naredbe {8}, ali neće biti vidljivi transakciji C pri izvršavanju naredbe {9}.

4.2 (4 boda)

Nad bazom podataka u Postgres SUBP-a aktivne su tri sjednice u kojima se odvijaju transakcije A, B i C. Tablica desno prikazuje sadržaj relacije **paket** neposredno prije započinjanja naredbe {1}.

paket		
<u>idlgra</u>	<u>trajanje</u>	cijena
1	01:00:00	150
2	01:00:00	100

Redni brojevi u vitičastim zagradama ukazuju na redoslijed izvršavanja naredbi.

	Transakcija A		Transakcija B		Transakcija C
{1}	BEGIN TRANSACTION;	{2}	BEGIN TRANSACTION;	{3}	BEGIN TRANSACTION; SET TRANSACTION ISOLATION LEVEL SERIALIZABLE;
{4}	SELECT trajanje, cijena			{5}	SELECT trajanje, cijena
	FROM paket WHERE idIgra = 1;	{6}	<pre>INSERT INTO paket VALUES(1,'30 minutes',100);</pre>		FROM paket WHERE idIgra = 1;
		{7}	COMMIT TRANSACTION;		
{8}	SELECT trajanje, cijena FROM paket WHERE idIgra = 1;			{9}	SELECT trajanje, cijena FROM paket WHERE idIgra = 1;
				{10}	INSERT INTO paket VALUES(1,'2 hours', 180);
{11}	SELECT trajanje, cijena FROM paket WHERE idIgra = 1;			{12}	SELECT trajanje, cijena FROM paket WHERE idIgra = 1;
				{13}	COMMIT TRANSACTION;
{14}	COMMIT TRANSACTION;				

Pretpostavite da:

- u sustavu nema drugih aktivnih korisnika niti sjednica, osim navedenih triju
- su sve prethodne transakcije uspješno završile izvođenje
- a) Navedite rezultate SELECT naredbi pod {8}, {9}, {11} i {12}

Uz svaki od rezultata komentirajte je li se u transakciji dogodio neki od tipičnih problema istodobnog pristupa? Ako da, navedite naziv problema, koja n-torka/n-torke su ga uzrokovale i objasnite kako je došlo do problema.

b) Ako postoji razlika u rezultatima naredbi {8} i {9} objasnite zbog čega je do razlike došlo.

Rješenje:

a)

{8}				U transakciji A se pojavila sablasna n-torka: (1, 00:30:00, 10)
	<u>idlgra</u>	<u>trajanje</u>	cijena	Uzrok pojave sablasne n-torke je taj što se snimka transakcije kod
	1	00:30:00	100	pretpostavljene razine izolacije (READ COMMITTED) određuje na početku
	1	01:00:00	150	svake naredbe u transakciji, a u trenutku obavljanja naredbe 8, transakcija
				B je potvrđena i njeni efekti su vidljivi transakciji A
{9}	idlgra	<u>trajanje</u>	cijena	U transakciji C se nije pojavio nijedan tipični problem istodobnog pristupa.
	1	01:00:00	150	
{11}	<u>idlgra</u>	<u>trajanje</u>	cijena	U transakciji A je i dalje prisutna sablasna n-torka: (1, 00:30:00, 10).
	1	00:30:00	100	
	1	01:00:00	150	
{12}	<u>idlgra</u>	<u>trajanje</u>	cijena	U transakciji C se nije pojavio nijedan tipični problem istodobnog pristupa.
	1	01:00:00	150	
	1	02:00:00	180	

b)

{8} i {9}	Razlika postoji i posljedica je razlike u trenutku određivanja snimke transakcije za razine izolacije READ COMMITED transakcije A i SERIALIZABLE transakcije C.
	Za READ COMMITED se snimka transakcije određuje na početku svake naredbe transakcije, a za SERIALIZABLE jednom na početku transakcije.
	Zbog toga efekti potvrđene transakcije B, tj. INSERTirana ntorka (1, 00:30:00, 100) će biti vidljivi transakciji A pri izvršavanju naredbe {8}, ali neće biti vidljivi transakciji C pri izvršavanju naredbe {9}.

4.3 (4 boda)

Nad bazom podataka u Postgres SUBP-a aktivne su tri sjednice u kojima se odvijaju transakcije A, B i C. Tablica desno prikazuje sadržaj relacije **paket** neposredno prije započinjanja naredbe {1}.

paket		
<u>idlgra</u>	<u>trajanje</u>	cijena
1	01:00:00	150
2	01:00:00	100

Redni brojevi u vitičastim zagradama ukazuju na redoslijed izvršavanja naredbi.

	Transakcija A		Transakcija B		Transakcija C
{1}	BEGIN TRANSACTION;	{2}	BEGIN TRANSACTION;	{3}	BEGIN TRANSACTION; SET TRANSACTION ISOLATION LEVEL SERIALIZABLE;
		{ 4 }	SELECT *	{5}	SELECT *
{6}	<pre>INSERT INTO paket VALUES(2,'30 minutes',75);</pre>		FROM paket WHERE idIgra = 2;		FROM paket WHERE idIgra = 2;
{7}	COMMIT TRANSACTION;	{8}	SELECT * FROM paket WHERE idigra = 2;	{9}	SELECT * FROM paket WHERE idIgra = 2;
		{10}	INSERT INTO paket VALUES(2,'2 hours', 180);		
		{11}	SELECT * FROM paket WHERE idlgra = 2;	{12} {13}	SELECT * FROM paket WHERE idIgra = 2; COMMIT TRANSACTION;
		{14}	COMMIT TRANSACTION;		·

Pretpostavite da:

- u sustavu nema drugih aktivnih korisnika niti sjednica, osim navedenih triju
- su sve prethodne transakcije uspješno završile izvođenje
- a) Navedite rezultate SELECT naredbi pod {8}, {9}, {11} i {12}

Uz svaki od rezultata komentirajte je li se u transakciji dogodio neki od tipičnih problema istodobnog pristupa? Ako da, navedite naziv problema, koja n-torka/n-torke su ga uzrokovale i objasnite kako je došlo do problema.

b) Ako postoji razlika u rezultatima naredbi {8} i {9} objasnite zbog čega je do razlike došlo.

Rješenje:

a)

uj				
{8}				U transakciji B se pojavila sablasna n-torka: (2, 00:30:00, 75)
	<u>idlgra</u>	<u>trajanje</u>	cijena	Uzrok pojave sablasne n-torke je taj što se snimka transakcije kod
	2	01:00:00	100	pretpostavljene razine izolacije (READ COMMITTED) određuje na početku
	2	00:30:00	75	svake naredbe u transakciji, a u trenutku obavljanja naredbe 8, transakcija
				A je potvrđena i njeni efekti su vidljivi transakciji B
{9}	<u>idlgra</u>	<u>trajanje</u>	cijena	U transakciji C se nije pojavio nijedan tipični problem istodobnog pristupa.
	2	01:00:00	100	
{11}	<u>idlgra</u>	<u>trajanje</u>	cijena	U transakciji B je i dalje prisutna sablasna n-torka: (2, 00:30:00, 75)
	2	01:00:00	100	Objašnjenje jednako kao kod naredbe 8
	2	00:30:00	75	objection in the feet that the feet that cape of
	2	02:00:00	180	
{12}	<u>idlgra</u>	<u>trajanje</u>	cijena	U transakciji C se nije pojavio nijedan tipični problem istodobnog pristupa.
	2	01:00:00	100	

b)

{8} i {9}	Razlika postoji i posljedica je razlike u trenutku određivanja snimke transakcije za razine izolacije READ COMMITED transakcije B i SERIALIZABLE transakcije C.
	Za READ COMMITED se snimka transakcije određuje na početku svake naredbe transakcije, a za SERIALIZABLE jednom na početku transakcije.
	Zbog toga efekti potvrđene transakcije A, tj. INSERTirana ntorka (2, 00:30:00, 75) će biti vidljivi transakciji B pri izvršavanju naredbe {8}, ali neće biti vidljivi transakciji C pri izvršavanju naredbe {9}.

4.4 (4 boda)

Nad bazom podataka u Postgres SUBP-a aktivne su tri sjednice u kojima se odvijaju transakcije A, B i C. Tablica desno prikazuje sadržaj relacije **paket** neposredno prije započinjanja naredbe {1}.

paket		
<u>idlgra</u>	<u>trajanje</u>	cijena
1	01:00:00	150
2	01:00:00	100

Redni brojevi u vitičastim zagradama ukazuju na redoslijed izvršavanja naredbi.

nsakcija C
IN TRANSACTION;
TRANSACTION ISOLATION EL SERIALIZABLE;
ECT *
M paket WHERE idIgra = 2;
ECT *
M paket WHERE idIgra = 2;
ERT INTO paket LUES(2,'2 hours', 190);
ECT *
M paket WHERE idIgra = 2;
MIT TRANSACTION;
ECT * M paket

Pretpostavite da:

- u sustavu nema drugih aktivnih korisnika niti sjednica, osim navedenih triju
- su sve prethodne transakcije uspješno završile izvođenje
- a) Navedite rezultate SELECT naredbi pod {8}, {9}, {11} i {12}

Uz svaki od rezultata komentirajte je li se u transakciji dogodio neki od tipičnih problema istodobnog pristupa? Ako da, navedite naziv problema, koja n-torka/n-torke su ga uzrokovale i objasnite kako je došlo do problema.

b) Ako postoji razlika u rezultatima naredbi {8} i {9} objasnite zbog čega je do razlike došlo.

Rješenje:

a)

{8}	<u>idlgra</u> 2 2	<u>trajanje</u> 01:00:00 00:30:00	<i>cijena</i> 100 80	U transakciji A se pojavila sablasna n-torka: (2, 00:30:00, 80) Uzrok pojave sablasne n-torke je taj što se snimka transakcije kod pretpostavljene razine izolacije (READ COMMITTED) određuje na početku svake naredbe u transakciji, a u trenutku obavljanja naredbe 8, transakcija B je potvrđena i njeni efekti su vidljivi transakciji A
{9}	<u>idlgra</u> 2	<u>trajanje</u> 01:00:00	cijena 100	U transakciji C se nije pojavio nijedan tipični problem istodobnog pristupa.
{11}	<u>idlgra</u> 2 2	<u>trajanje</u> 01:00:00 00:30:00	100 80	U transakciji A je i dalje prisutna sablasna n-torka: (2, 00:30:00, 80).
{12}	<u>idlgra</u> 2 2	<u>trajanje</u> 01:00:00 02:00:00	100 190	U transakciji C se nije pojavio nijedan tipični problem istodobnog pristupa.

b)

{8} i {9}	Razlika postoji i posljedica je razlike u trenutku određivanja snimke transakcije za razine izolacije READ COMMITED transakcije A i SERIALIZABLE transakcije C.
	Za READ COMMITED se snimka transakcije određuje na početku svake naredbe transakcije, a za SERIALIZABLE jednom na početku transakcije.
	Zbog toga efekti potvrđene transakcije B, tj. INSERTirana ntorka (2, 00:30:00, 80) će biti vidljivi transakciji A pri izvršavanju naredbe {8}, ali neće biti vidljivi transakciji C pri izvršavanju naredbe {9}.

5.1 (4 boda)

U bazi podataka koja se koristi u ovoj provjeri definirana su ograničenja primarnih i stranih ključeva. Optimizator upita raspolaže sljedećim statističkim podacima:

N(igrac) = 900	N(tim) = 1200	N(borba) = 6000
V(ime, igrac) = 100	V(idOsnivac, tim) = 600	V(idTim1, borba) = 100
V(datRodjenja, igrac) = 200	V(datVrOsnutak, tim) = 300	V(idTim2, borba) = 150

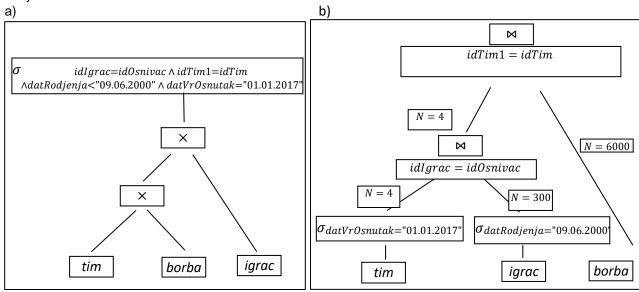
Napomena: navedeni statistički podatci ne odgovaraju stvarnim statističkim podatcima u bazi na Edgaru.

- a) Nacrtajte stablo upita za **početni plan** izvođenja upita pri čemu je redoslijed spajanja tablica određen redoslijedom kojim su tablice navedene u FROM dijelu SELECT naredbe. Crtež slikajte i **uploadajte ga**.
- b) Nacrtajte stablo upita **nakon** provedene heurističke optimizacije. Dovoljno je nacrtati samo konačno stablo upita. Redoslijed spajanja relacija odrediti temeljem procjene broja n-torki u rezultatima spajanja. Navesti sve izraze prema kojima je obavljena procjena broja n-torki u međurezultatima i u konačnom rezultatu. U stablu upita naznačiti očekivani broj n-torki.

Napomena:

- Crtež stabla za početni plan izvođenja upita slikajte i uploadajte.
- Crtež stabla za plan izvođenja upita nakon provedene heurističke optimizacije slikajte i uploadajte.
- Postupak i izračun za procjenu broja n-torki unesite u prostor za slobodni unos teksta ispod teksta zadatka.

Rješenje:

Prvo se spajaju tim i igrac, zatim borba.

```
potiskivanje selekcije datVrOsnutak = '01.01.2017' na tim: N(tim') = N(tim)/V(datVrOsnutak, tim) = 1200/300 = 4 potiskivanje selekcije datRodjenja < '01.01.2017' na igrac: N(igrac') = N(igrac)/3 = 900/3 = 300
```

Međurezultati spajanja:

tim' + borba (fk u borba) => N(borba) = 6000 tim' + igrac' (fk u tim) => N(tim') = 4

borba + igrac' (Kartezijev) => 300*6000 = 1 800 000

5.2 (4 boda)

U bazi podataka koja se koristi u ovoj provjeri definirana su ograničenja primarnih i stranih ključeva. Optimizator upita raspolaže sljedećim statističkim podacima:

N(igrac) = 900	N(tim) = 1200	N(borba) = 6000
V(ime, igrac) = 100	V(idOsnivac, tim) = 600	V(idTim1, borba) = 2000
	V(datVrOsnutak, tim) = 300	V(idTim2, borba) = 3000

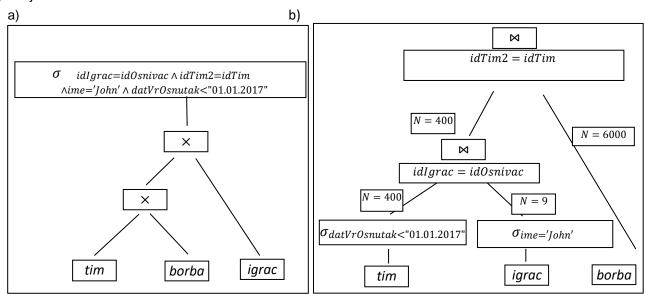
Napomena: navedeni statistički podatci ne odgovaraju stvarnim statističkim podatcima u bazi na Edgaru.

- a) Nacrtajte stablo upita za **početni plan** izvođenja upita pri čemu je redoslijed spajanja tablica određen redoslijedom kojim su tablice navedene u FROM dijelu SELECT naredbe. Crtež slikajte i **uploadajte ga**.
- b) Nacrtajte stablo upita **nakon** provedene heurističke optimizacije. Dovoljno je nacrtati samo konačno stablo upita. Redoslijed spajanja relacija odrediti temeljem procjene broja n-torki u rezultatima spajanja. Navesti sve izraze prema kojima je obavljena procjena broja n-torki u međurezultatima i u konačnom rezultatu. U stablu upita naznačiti očekivani broj n-torki.

Napomena:

- Crtež stabla za početni plan izvođenja upita slikajte i uploadajte.
- Crtež stabla za plan izvođenja upita nakon provedene heurističke optimizacije slikajte i uploadajte.
- Postupak i izračun za procjenu broja n-torki unesite u prostor za slobodni unos teksta ispod teksta zadatka.

Rješenje:

Prvo se spajaju tim i igrac, zatim borba.

potiskivanje selekcije datVrOsnutak < '01.01.2017' na tim:

N(tim') = N(tim)/ 3 = 1200/3 = 400

potiskivanje selekcije ime = 'John' na igrac:

N(igrac') = N(igrac)/V(ime,igrac) = 900/100 = 9

Međurezultati spajanja:
tim' + borba (fk u borba) => N(borba) = 6000
tim' + igrac' (fk u tim) => N(tim') = 400

borba + igrac' (Kartezijev) => 9*6000 = 54 000

5.3 (4 boda)

U bazi podataka koja se koristi u ovoj provjeri definirana su ograničenja primarnih i stranih ključeva. Optimizator upita raspolaže sljedećim statističkim podacima:

N(igra) = 180	N(arena) = 30	N(paket)=720
V(idArena, igra) = 20	V(nazivArena, arena) = 30	V(cijena, paket) = 20
V(nazivIgra, igra) = 150		V(trajanje, paket) = 5

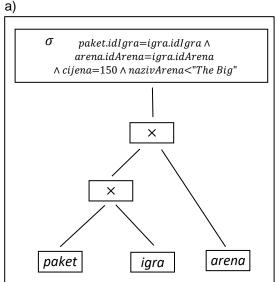
Napomena: navedeni statistički podatci ne odgovaraju stvarnim statističkim podatcima u bazi na Edgaru.

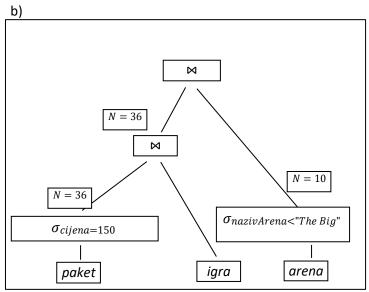
- a) Nacrtajte stablo upita za **početni plan** izvođenja upita pri čemu je redoslijed spajanja tablica određen redoslijedom kojim su tablice navedene u FROM dijelu SELECT naredbe. Crtež slikajte i **uploadajte ga**.
- b) Nacrtajte stablo upita **nakon** provedene heurističke optimizacije. Dovoljno je nacrtati samo konačno stablo upita. Redoslijed spajanja relacija odrediti temeljem procjene broja n-torki u rezultatima spajanja. Navesti sve izraze prema kojima je obavljena procjena broja n-torki u međurezultatima i u konačnom rezultatu. U stablu upita naznačiti očekivani broj n-torki.

Napomena:

- Crtež stabla za početni plan izvođenja upita slikajte i uploadajte.
- Crtež stabla za plan izvođenja upita nakon provedene heurističke optimizacije slikajte i uploadajte.
- Postupak i izračun za procjenu broja n-torki unesite u prostor za slobodni unos teksta ispod teksta zadatka.

Rješenje:

Prvo se spajaju paket i igra, zatim arena.

```
b)
potiskivanje selekcije cijena = 150 na paket:
    N(paket') = N(paket)/V(cijena,paket) = 720/20 = 36
potiskivanje selekcije nazivArena < 'The Big' na arena:
    N(arena') = N(arena)/3 = 30/3 = 10

Međurezultati spajanja:
arena'+igra (fk u igra) => N(igra) = 180
```

arena'+paket' (Kartezijev) => 10*36 = 360 igra+paket' (fk u paket) => N(paket') = 36

5.4 (4 boda)

U bazi podataka koja se koristi u ovoj provjeri definirana su ograničenja primarnih i stranih ključeva. Optimizator upita raspolaže sljedećim statističkim podacima:

N(igra) = 180	N(arena) = 30	N(paket)=720
V(idArena, igra) = 20	V(nazivArena, arena) = 30	V(cijena, paket) = 20
V(nazivlgra, igra) = 150		V(trajanje, paket) = 5

Napomena: navedeni statistički podatci ne odgovaraju stvarnim statističkim podatcima u bazi na Edgaru.

- a) Nacrtajte stablo upita za **početni plan** izvođenja upita pri čemu je redoslijed spajanja tablica određen redoslijedom kojim su tablice navedene u FROM dijelu SELECT naredbe. Crtež slikajte i **uploadajte ga**.
- b) Nacrtajte stablo upita **nakon** provedene heurističke optimizacije. Dovoljno je nacrtati samo konačno stablo upita. Redoslijed spajanja relacija odrediti temeljem procjene broja n-torki u rezultatima spajanja. Navesti sve izraze prema kojima je obavljena procjena broja n-torki u međurezultatima i u konačnom rezultatu. U stablu upita naznačiti očekivani broj n-torki.

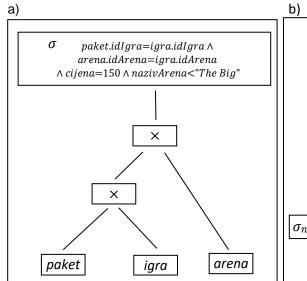
Napomena:

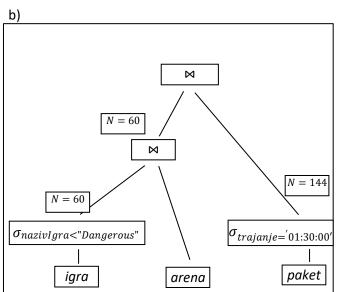
Crtež stabla za početni plan izvođenja upita slikajte i uploadajte.

AND nazivIgra < 'Dangerous';

- Crtež stabla za plan izvođenja upita nakon provedene heurističke optimizacije slikajte i uploadajte.
- Postupak i izračun za procjenu broja n-torki unesite u prostor za slobodni unos teksta ispod teksta zadatka.

Rješenje:

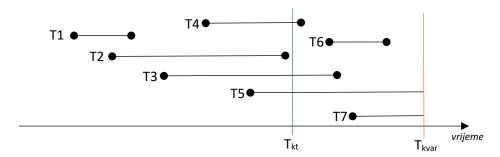
Prvo se spajaju arena i igra, zatim paket.

Međurezultati spajanja:

```
arena'+igra (fk u igra) => N(igra') = 60
arena'+paket' (Kartezijev) => 30*144 = 4320
(fk u paket) => N(paket') = 144
```

6.1 (4 boda)

U SUBP je došlo do pogreške na razini računalnog sustava u trenutku T_{kvar}. Posljednja kontrolna točka se dogodila u trenutku T_{kt}. Sadržaj dnevnika izmjena je prikazan na slici:

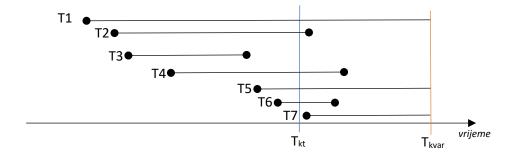

- a) Navedite identifikatore transakcija:
  - a1. za koje ne treba izvršiti nikakvu akciju
  - a2. koje treba poništiti
  - a3. koje treba ponovno obaviti.
- b) Što je sadržano u zapisu kontrolne točke koja se dogodila u Tkt?
- c) Koji je posljednji trenutak za kojeg pouzdano znamo da je sadržaj spremnika baze podataka pohranjen u bazu podataka?
- d) Koji je posljednji trenutak za kojeg pouzdano znamo da je sadržaj spremnika dnevnika pohranjen u datoteku dnevnika u sustavu koji poštuje svojstvo izdržljivosti transakcija?

- a) a1. ne treba izvršiti nikakvu akciju
   a2. poništiti:
   a3. ponovno obaviti
   T1, T2
   T5, T7
   T3, T4, T6
- b) Zapis kontrolne točke u T_{kt} sadrži:
  - listu svih aktivnih transakcija T3, T4 i T5
  - za svaku od navedenih transakcija adresu najnovijeg zapisa u datoteci dnevnika
- c) Spremnik baze podataka pohranjuje se u bazu podatak u kontrolnoj točki, dakle u Tkt
- d) Sadržaj spremnika dnevnika pohranjuje se u datoteku dnevnika na disku prije nego li završi procedura potvrđivanja transakcije T₆ (Write-Ahead- Log Rule)

6.2 (4 boda)

U SUBP je došlo do pogreške na razini računalnog sustava u trenutku T_{kvar}. Posljednja kontrolna točka se dogodila u trenutku T_{kt}. Sadržaj dnevnika izmjena je prikazan na slici:

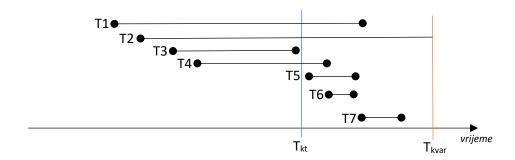

- a) Navedite identifikatore transakcija::
  - a1. za koje ne treba izvršiti nikakvu akciju
  - a2. koje treba poništiti
  - a3. koje treba ponovno obaviti.
- b) Što je sadržano u zapisu kontrolne točke koja se dogodila u Tkt?
- c) Koji je posljednji trenutak za kojeg pouzdano znamo da je sadržaj spremnika baze podataka pohranjen u bazu podataka?
- d) Koji je posljednji trenutak za kojeg pouzdano znamo da je sadržaj spremnika dnevnika pohranjen u datoteku dnevnika u sustavu koji poštuje svojstvo izdržljivosti transakcija?

- a) a1. ne treba izvršiti nikakvu akciju
   a2. poništiti:
   a3. ponovno obaviti
   T3
   T1, T5, T7
   T2, T4, T6
- b) Zapis kontrolne točke u T_{kt} sadrži:
  - listu svih aktivnih transakcija T1, T2, T4, T5, T6
  - za svaku od navedenih transakcija adresu najnovijeg zapisa u datoteci dnevnika
- c) Spremnik baze podataka pohranjuje se u bazu podatak u kontrolnoj točki, dakle u Tkt
- d) Sadržaj spremnika dnevnika pohranjuje se u datoteku dnevnika na disku prije nego li završi procedura potvrđivanja transakcije T₄ (Write-Ahead- Log Rule)

6.3 (4 boda)

U SUBP je došlo do pogreške na razini računalnog sustava u trenutku T_{kvar}. Posljednja kontrolna točka se dogodila u trenutku T_{kt}. Sadržaj dnevnika izmjena je prikazan na slici:

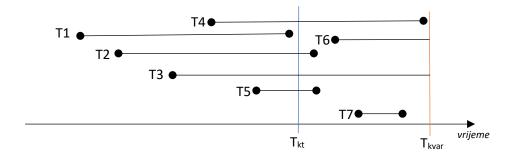

- a) Navedite identifikatore transakcija:
  - a1. za koje ne treba izvršiti nikakvu akciju
  - a2. koje treba poništiti
  - a3. koje treba ponovno obaviti.
- b) Što je sadržano u zapisu kontrolne točke koja se dogodila u Tkt?
- c) Koji je posljednji trenutak za kojeg pouzdano znamo da je sadržaj spremnika baze podataka pohranjen u bazu podataka?
- d) Koji je posljednji trenutak za kojeg pouzdano znamo da je sadržaj spremnika dnevnika pohranjen u datoteku dnevnika u sustavu koji poštuje svojstvo izdržljivosti transakcija?

- a) a1. ne treba izvršiti nikakvu akciju T3
  a2. poništiti: T2
  33. ponovno obaviti T1 T4 T5 T6 T
  - a3. ponovno obaviti T1, T4, T5, T6, T7
- b) Zapis kontrolne točke u T_{kt} sadrži:
  - listu svih aktivnih transakcija T1, T2 i T4
  - za svaku od navedenih transakcija adresu najnovijeg zapisa u datoteci dnevnika
- c) Spremnik baze podataka pohranjuje se u bazu podatak u kontrolnoj točki, dakle u Tkt
- d) Sadržaj spremnika dnevnika pohranjuje se u datoteku dnevnika na disku prije nego li završi procedura potvrđivanja transakcije T₇ (Write-Ahead- Log Rule)

6.4 (4 boda)

U SUBP je došlo do pogreške na razini računalnog sustava u trenutku T_{kvar}. Posljednja kontrolna točka se dogodila u trenutku T_{kt}. Sadržaj dnevnika izmjena je prikazan na slici:

- a) Navedite identifikatore transakcija:
  - a1. za koje ne treba izvršiti nikakvu akciju
  - a2. koje treba poništiti
  - a3. koje treba ponovno obaviti.
- b) Što je sadržano u zapisu kontrolne točke koja se dogodila u Tkt?
- c) Koji je posljednji trenutak za kojeg pouzdano znamo da je sadržaj spremnika baze podataka pohranjen u bazu podataka?
- d) Koji je posljednji trenutak za kojeg pouzdano znamo da je sadržaj spremnika dnevnika pohranjen u datoteku dnevnika u sustavu koji poštuje svojstvo izdržljivosti transakcija?

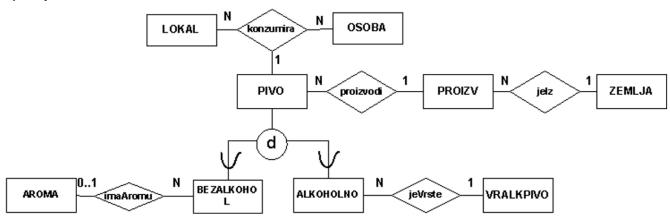
- a) a1. ne treba izvršiti nikakvu akciju
   a2. poništiti:
   a3. ponovno obaviti
   T1
   T3, T6
   T2, T4, T5, T7
- b) Zapis kontrolne točke u T_{kt} sadrži:
  - listu svih aktivnih transakcija T2, T3, T4 i T5
  - za svaku od navedenih transakcija adresu najnovijeg zapisa u datoteci dnevnika
- c) Spremnik baze podataka pohranjuje se u bazu podatak u kontrolnoj točki, dakle u Tkt
- d) Sadržaj spremnika dnevnika pohranjuje se u datoteku dnevnika na disku prije nego li završi procedura potvrđivanja transakcije T₄ (Write-Ahead- Log Rule)

7.1 (5 bodova)

Nakon popuštanja mjera okupljanja iduće subote se organizira pub crawl te je potrebno modelirati ER dijagram baze kojom će se bilježiti posjećenost lokala od strane sudionika te piva koja su pritom konzumirali po privremenoj promotivnoj cijeni. Za osobama koje sudjeluju evidentiraju se OIB, ime, prezime i datum rođenja. Za lokale se evidentira šifra i naziv. Osoba tu večer ide od lokala do lokala (redoslijed obilaska nebitan) i u svakome konzumira **samo jedno** pivo po vlastitom izboru. Osoba se ne vraća u već posjećeni lokal. Isto pivo osoba može konzumirati u više lokala. Za pivo se bilježi šifra, naziv, regularna cijena, privremena promotivna cijena (pretpostavite da su regularna i promotivna cijena za isto pivo jednake među svim lokalima) i proizvođač. Za proizvođača se bilježe šifra, naziv i zemlja u kojoj je smješten. Za zemlju se bilježe šifra, jedinstvena oznaka (prema ISO standardu) i naziv. Pivo može biti alkoholno ili bezalkoholno. Bezalkoholno pivo može, ali ne mora biti obogaćeno jednom aromom (npr. grejp, limun, itd.). Za aromu se bilježe šifra i naziv. Za alkoholna piva se bilježi postotak alkohola te vrsta (ale, stout, itd.). Za vrstu piva se bilježi šifra i naziv.

- a) Nacrtajte ER model baze podataka (nemojte koristiti alat ERDPlus jer Vam neće biti dovoljan), slikajte nacrtani dijagram i **uploadajte ga**.
- b) U prostor za slobodni unos teksta ispod teksta zadatka navedite sheme entiteta i sheme veza (naznačite ključeve). Svaki entitet (osim slabih entiteta) opisati isključivo vlastitim atributima. Nužno je da sve sheme zadovoljavaju 3NF.

Rješenje:

Entiteti

OSOBA = <u>oib</u>, ime, prezime, datumRod

LOKAL = sifLokal, nazLokal

PIVO = sifPivo, nazPivo, reqCijena, promoCijena

BEZALK_PIVO = sifPivo

PROIZV = sifProizv, nazProizv

ALK PIVO = sifPivo, postotakAlk

AROMA = sifAroma, nazAroma

VRSTA = sifVrsta, nazVrsta

ZEMLJA = <u>sifZemlja</u>, <u>oznZemlja</u>, nazZemlja

(K1ZEMLJA = sifZemlja; K2ZEMLJA = oznZemlja)

Veze

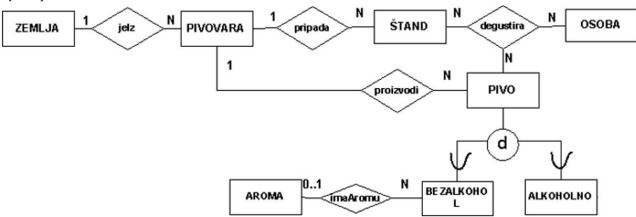
konzumira = <u>sifLokal, oib</u>, sifPivo proizvodi = <u>sifPivo</u>, sifProizv jelz = <u>sifProizv</u>, sifZemlja imaAromu = <u>sifPivo</u>, sifAroma jeVrste = <u>sifPivo</u>, sifVrsta

7.2 (5 bodova)

Nakon popuštanja mjera okupljanja iduće subote se organizira festival degustacije piva na kojem pivovare na svojim štandovima sudjeluju s isključivo vlastitim proizvodima. Potrebno je modelirati ER dijagram baze kojom će se bilježiti posjećenost štandova od strane sudionika te piva koja su pritom degustirali. Za osobe koje sudjeluju evidentiraju se OIB, ime, prezime i datum rođenja. Za štandove se evidentira šifra i opis lokacije (npr. "ulaz 1 lijevo"). Štand pripada jednoj pivovari. Jedna pivovara može izlagati proizvode na više štandova. Za pivovare se evidentiraju šifra, naziv, godina utemeljenja te zemlja porijekla. Za zemlju se bilježe šifra, jedinstvena oznaka (prema ISO standardu) i naziv. Osoba tijekom festivala obilazi štandove i na svakome može degustirati više različitih piva (moguće isto pivo iste pivovare na različitim njezinim štandovima). Pri tome se evidentira samo informacija koje je pivo osoba degustirala na kojem štandu – ponovljene degustacije se **ne** evidentiraju. Za pivo se bilježi šifra, naziv, regularna cijena te pivovara koja ga proizvodi. Pivo može biti alkoholno ili bezalkoholno. Za alkoholna piva se bilježi postotak alkohola i promotivna cijena. Bezalkoholno pivo može, ali ne mora biti obogaćeno jednom aromom (npr. grejp, limun, itd.). Za aromu se bilježe šifra i naziv.

- a) Nacrtajte ER model baze podataka (nemojte koristiti alat ERDPlus jer Vam neće biti dovoljan), slikajte nacrtani dijagram i **uploadajte ga**.
- b) U prostor za slobodni unos teksta ispod teksta zadatka navedite sheme entiteta i sheme veza (naznačite ključeve). Svaki entitet (osim slabih entiteta) opisati isključivo vlastitim atributima. Nužno je da sve sheme zadovoljavaju 3NF.

Rješenje:

Entiteti

OSOBA = <u>oib</u>, ime, prezime, datumRod STAND = sifStand, opisLok

PIVOVARA = sifPivov, nazPivov, godUtemeljenja

PIVO = sifPivo, nazPivo, reaCijena

BEZALK PIVO = sifPivo

ALK_PIVO = sifPivo, postotakAlk, promoCijena

 $AROMA = \underline{sifAroma}$, nazAroma

ZEMLJA = <u>sifZemlja</u>, <u>oznZemlja</u>, nazZemlja (K1ZEMLJA = sifZemlja; K2ZEMLJA = oznZemlja)

Veze

degustira = <u>sifLokal, oib, sifPivo</u> proizvodi = <u>sifPivo</u>, sifPivov pripada = <u>sifStand</u>, sifPivov jelz = <u>sifPivov</u>, sifZemlja imaAromu = <u>sifPivo</u>, sifAroma

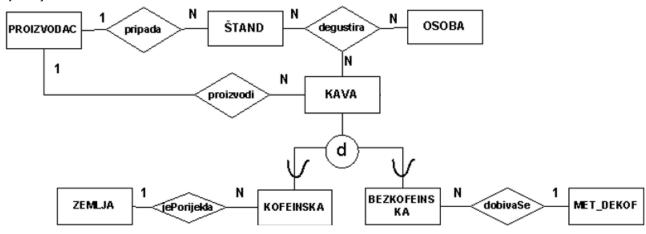
7.3 (5 bodova)

Nakon popuštanja mjera okupljanja iduće subote se organizira festival degustacije kave na štandovima proizvođača kave. Potrebno je modelirati ER dijagram baze kojom će se bilježiti posjećenost štandova od strane sudionika te kave koju su pritom degustirali. Za osobe koje sudjeluju evidentiraju se OIB, ime, prezime i godina rođenja. Za štandove se evidentira šifra i opis lokacije (npr. "ulaz 1 lijevo"). Štand pripada jednom proizvođaču. Jedan proizvođač može izlagati proizvode na više štandova. Za proizvođače se evidentiraju šifra, naziv i godina utemeljenja. Osoba tijekom festivala obilazi štandove i na svakome može degustirati više različitih kava (moguće i istu kavu istog proizvođača na njegovim različitim štandovima). Pri tome se evidentira samo informacija koju je kavu osoba degustirala na kojem štandu – ponovljene degustacije se **ne** evidentiraju. Za kavu se bilježi šifra, naziv, cijena i proizvođač. Kava može biti kofeinska ili bezkofeinska. Za bezkofeinsku kavu bilježi se kojom metodom odstranjivanja kofeina iz kave je ona nastala (npr. "Zoselov proces", "švicarski vodeni proces", itd.). Za metodu odstranjivanja kofeina iz kave bilježe se šifra i naziv. Za kofeinske kave bilježi se ocjena jačine te zemlja porijekla kave. Za zemlju se bilježe šifra, jedinstvena oznaka (prema ISO standardu) i naziv.

- a) Nacrtajte ER model baze podataka (nemojte koristiti alat ERDPlus jer Vam neće biti dovoljan), slikajte nacrtani dijagram i uploadajte ga.
- b) U prostor za slobodni unos teksta ispod teksta zadatka navedite sheme entiteta i sheme veza (naznačite ključeve). Svaki entitet (osim slabih entiteta) opisati isključivo vlastitim atributima. Nužno je da sve sheme zadovoljavaju 3NF.

Rješenje:

Entiteti

OSOBA = oib, ime, prezime, godinaRod
STAND = sifStand, opisLok
PROIZVODAC = sifProizv, nazProizv, godUtemeljenja
KAVA = sifKava, nazKava, cijena
BEZKOFEINSKA = sifKava
KOFEINSKA = sifKava, jacina
MET_DEKOF = sifMetoda, nazMetoda

ZEMLJA = <u>sifZemlja</u>, <u>oznZemlja</u>, nazZemlja (K1ZEMLJA = sifZemlja; K2ZEMLJA = oznZemlja) Veze

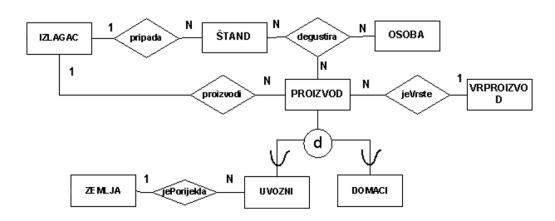
degustira = <u>sifKava, oib, sifStand</u> pripada = <u>sifStand</u>, sifProizv proizvodi = <u>sifKava</u>, sifProizv dobivaSe = <u>sifKava</u>, sifMetoda jePorijekla = <u>sifKava</u>, sifZemlja

7.4 (5 bodova)

Nakon popuštanja mjera okupljanja iduće subote se organizira degustacijski festival eko-proizvoda domaćih i stranih izlagača. Potrebno je modelirati ER dijagram baze kojom će se bilježiti posjećenost štandova od strane posjetitelja te proizvoda koje su pritom degustirali. Za osobe koje posjećuju festival evidentiraju se OIB, ime i prezime. Za štandove se evidentira šifra i opis lokacije (npr. "ulaz 1 lijevo"). Štand pripada jednom izlagaču (proizvođaču). Jedan izlagač može izlagati proizvode na više štandova. Za izlagače se evidentiraju šifra i naziv. Osoba tijekom festivala obilazi štandove i na svakome može degustirati više različitih proizvoda (moguće i istih proizvoda istog izlagača na njegovim različitim štandovima). Pri tome se evidentira samo informacija koji je proizvod osoba degustirala na kojem štandu – ponovljene degustacije se **ne** evidentiraju. Za proizvod se bilježi šifra, naziv, cijena, izlagač koji ga proizvodi i vrsta (npr. med, maslinovo ulje, itd.). Za vrstu proizvoda se evidentiraju šifra i naziv. Proizvod može biti domaći ili uvozni. Za uvozne proizvode evidentira se zemlja porijekla, dok se za domaće evidentira godina dobivanja eko-certifikata. Za zemlju se bilježe šifra, jedinstvena oznaka (prema ISO standardu) i naziv.

- a) Nacrtajte ER model baze podataka (nemojte koristiti alat ERDPlus jer Vam neće biti dovoljan), slikajte nacrtani dijagram i **uploadajte ga**.
- b) U prostor za slobodni unos teksta ispod teksta zadatka navedite sheme entiteta i sheme veza (naznačite ključeve). Svaki entitet (osim slabih entiteta) opisati isključivo vlastitim atributima. Nužno je da sve sheme zadovoljavaju 3NF.

Rješenje:

Entiteti

OSOBA = <u>oib</u>, ime, prezime STAND = sifStand, opisLok

IZLAGAC = sifIzlagac, nazIzlagac

PROIZVOD = sifProizvod, nazProizvod, cijena

VRPROIZVOD = sifVrsta, nazVrsta

DOMACI = sifProizvod, godCertifikata

UVOZNI = sifProizvod

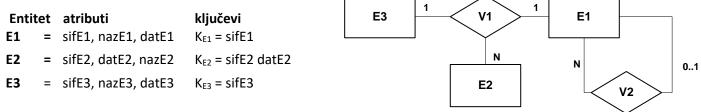
ZEMLJA = <u>sifZemlja</u>, <u>oznZemlja</u>, <u>nazZemlja</u> (K1ZEMLJA = sifZemlja; K2ZEMLJA = oznZemlja)

Veze

degustira = <u>sifStand, oib, sifProizvod</u> pripada = <u>sifStand, sifIzlagac</u> proizvodi = <u>sifProizv</u>, sifIzlagac jeVrste = <u>sifProizv</u>, sifVrsta jePorijekla = sifProizv, sifZemlja

8.1 (3 boda)

Za zadani ER model napišite ekvivalentni relacijski model u obliku SQL naredbi za kreiranje relacija s ugrađenim opisima primarnih, alternativnih ključeva i općih pravila integriteta. Tipovi podataka su INT za šifre, VARCHAR(50) za nazive i DATE za datume, pri čemu za nazive i datume nisu dozvoljene NULL vrijednosti.


```
CREATE TABLE E1(
       sifE1 INT PRIMARY KEY
      , nazE1 VARCHAR(50) NOT NULL
      , datE1 DATE
                          NOT NULL
      , sifE1refl INT REFERENCES E1(sifE1));
CREATE TABLE E2 (
       sifE2 INT
      , nazE2 VARCHAR(50) NOT NULL
      , datE2 DATE
      , PRIMARY KEY (sifE2, datE2));
CREATE TABLE E3(
       sifE3 INT PRIMARY KEY
      , nazE3 VARCHAR(50) NOT NULL
      , datE3 DATE
                         NOT NULL);
CREATE TABLE V1(
        sifE1 INT REFERENCES E1(sifE1)
      , sifE2 INT
      , datE2 DATE
      , sifE3 INT NOT NULL REFERENCES E3(sifE3),
      , PRIMARY KEY (sifE1, sifE2, datE2)
      , UNIQUE (sifE2, datE2, sifE3)
      , FOREIGN KEY (sifE2, datE2) REFERENCES E2(sifE2, datE2));
```

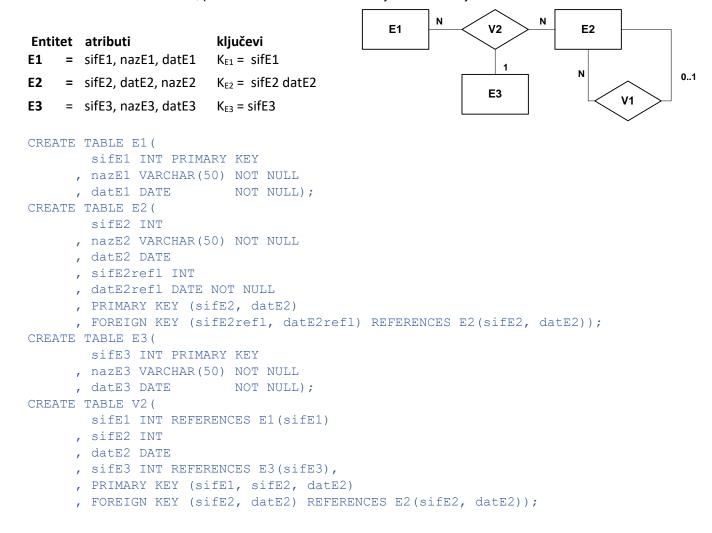
8.2 (3 boda)

Za zadani ER model napišite ekvivalentni relacijski model u obliku SQL naredbi za kreiranje relacija s ugrađenim opisima primarnih, alternativnih ključeva i općih pravila integriteta. Tipovi podataka su INT za šifre, VARCHAR(50) za nazive i DATE za datume, pri čemu za nazive i datume nisu dozvoljene NULL vrijednosti.

```
Entitet atributi
                         ključevi
                                                      1
                                               E1
                                                              V2
                                                                           E3
     = sifE1, nazE1, datE1
                         K_{E1} = sifE1
E1
                         K_{E2} = sifE2 datE2
E2
     = sifE2, datE2, nazE2
                                                                Ν
                         K_{E3} = sifE3
                                                                          N
                                                                                         0..1
     = sifE3, nazE3, datE3
E3
                                                              E2
                                                                                 ۷1
CREATE TABLE E1 (
       sifE1 INT PRIMARY KEY
      , nazE1 VARCHAR(50) NOT NULL
      , datE1 DATE
                           NOT NULL);
CREATE TABLE E2(
        sifE2 INT
      , nazE2 VARCHAR(50) NOT NULL
      , datE2 DATE
                          NOT NULL
      , PRIMARY KEY (sifE2, datE2));
CREATE TABLE E3(
        sifE3 INT PRIMARY KEY
      , nazE3 VARCHAR(50) NOT NULL
      , datE3 DATE
                          NOT NULL,
      , sifE3refl INT REFERENCES E3(sifE3));
      );
CREATE TABLE V2 (
        sifE1 INT REFERENCES E1(sifE1)
      , sifE2 INT
      , datE2 DATE
      , sifE3 INT NOT NULL REFERENCES E3(sifE3),
      , PRIMARY KEY (sifE1, sifE2, datE2)
      , UNIQUE (sifE2, datE2, sifE3)
      , FOREIGN KEY (sife2, date2) REFERENCES E2(sife2, date2));
```

8.3 (3 boda)

Za zadani ER model napišite ekvivalentni relacijski model u obliku SQL naredbi za kreiranje relacija s ugrađenim opisima primarnih, alternativnih ključeva i općih pravila integriteta. Tipovi podataka su INT za šifre, VARCHAR(50) za nazive i DATE za datume, pri čemu za nazive nisu dozvoljene NULL vrijednosti.

8.4 (3 boda)

Za zadani ER model napišite ekvivalentni relacijski model u obliku SQL naredbi za kreiranje relacija s ugrađenim opisima primarnih, alternativnih ključeva i općih pravila integriteta. Tipovi podataka su INT za šifre, VARCHAR(50) za nazive i DATE za datume, pri čemu za nazive nisu dozvoljene NULL vrijednosti.

```
E1
                                                              V2
                                                                           E2
Entitet atributi
                         ključevi
     = sifE1, nazE1, datE1
                         K_{E1} = sifE1
E1
                                                                Ν
                         K_{E2} = sifE2 datE2
E2
     = sifE2, datE2, nazE2
                                                                          N
                                                                                         0..1
                                                              E3
     = sifE3, nazE3, datE3
                         K_{E3} = sifE3
E3
                                                                                ۷1
CREATE TABLE E1(
       sifE1 INT PRIMARY KEY
      , nazE1 VARCHAR(50) NOT NULL
      , datE1 DATE
                           NOT NULL);
CREATE TABLE E2(
        sifE2 INT
      , nazE2 VARCHAR(50) NOT NULL
      , datE2 DATE
      , sifE2refl INT
      , datE2refl DATE NOT NULL
      , PRIMARY KEY (sifE2, datE2)
      , FOREIGN KEY (sifE2ref1, datE2ref1) REFERENCES E2(sifE2, datE2));
CREATE TABLE E3(
       sifE3 INT PRIMARY KEY
      , nazE3 VARCHAR(50) NOT NULL
      , datE3 DATE
                           NOT NULL);
CREATE TABLE V2 (
        sifE1 INT REFERENCES E1(sifE1)
      , sifE2 INT
      , datE2 DATE
      , sife3 INT REFERENCES E3(sife3),
      , PRIMARY KEY (sifE2, datE2, sifE3)
      , FOREIGN KEY (sifE2, datE2) REFERENCES E2(sifE2, datE2));
```